

Contents: [Izvori i pretraživanje psihologijske literature]

- Izvori i pretraživanje psihologijske literature (O znanstvenim časopisima općenito)
 - ◆ Izvori i pretraživanje psihologijske literature (Glavni problemi)
- Izvori i pretraživanje psihologijske literature (Elektronički časopisi)
- Izvori i pretraživanje psihologijske literature (Identifikacija i lociranje psihologijskih časopisa)
- Izvori i pretraživanje psihologijske literature (Za one koji žele znati više :))
 - ◆ Izvori i pretraživanje psihologijske literature (Otvoreni pristup)

Termini: časopis, periodika publikacija, serijska publikacija, neomeđena građa... (engl. journals, periodicals, serials, continuing resource...)

O znanstvenim časopisima općenito

Časopisi su glavni oblik širenja novih znanstvenih spoznaja. Objavljuju ih udruženja/ustanove ili komercijalni izdavači.

Znanstveni časopisi vrše sljedeće 4 funkcije (Rowland, 1997):

1. Širenje informacija

- najčešće su visoko specijalizirani, objavljuju **novе** spoznaje
- brzina objavljivanja (?)
- mogućnost objavljivanja *pre-printa*

2. kontrola kvalitete

- važnost izdavača, urednika i recenzenata (*peer review*)
- recenzija - štiti od lažiranja i (auto)plagiranja (? - Sokal afera)
- mjerilo kvalitete časopisa - *impact factor*; indeksiranost u relevantnim bazama podataka

3. stvaranje kanona znanja

- u manjem broju ključnih časopisa za neko područje objavljuje se najveći broj kvalitetnih članaka

4. priznanje autoru

- ustanovljavanje prvenstva
- temelj za vrednovanje kvalitete nekog autora (citiranost, objavljivanje u prestižnim časopisima)
- autori pišu zbog prestiža, ne za plaću (načelo: *publish or perish*)

U časopisima se objavljuju:

- ◆ originalni znanstveni radovi
- ◆ pregledni radovi
- ◆ stručni radovi
- ◆ recenzije knjiga
- ◆ ostale vrste priloga

Glavni problemi

Problem 1. Veliki broj Å asopisa. Nepreglednost.

RjeÅjenje: Sekundarni izvori informacija: bibliografske baze podataka (u psihologiji: [PsycINFO!](#)).

Problem 2. Dostupnost i pristupaÅ nost.

Niti jedna knjiÅ¼nica ne moÅ¼e osigurati svojim korisnicima sve potrebne Å asopise. Cijene Å asopisa vrlo su visoke, rastu brÅ¼e od budÅ¼eta knjiÅ¼nica.

RjeÅjenja (djelomiÅ na): zajedniÅ ka nabava, meÅ uknjiÅ¼niÅ na posudba, otvoreni pristup znanstvenim radovima.

ElektroniÅ ki Å asopisi

VeÅ ina Å asopisa danas je dostupna u elektroniÅ kom obliku na mreÅ¼i. Pristup e-Å asopisima je ponekad slobodan, no Å esto se plaÅ a.

VeÅ ina e-Å asopisa obuhvaÅ ena je pojedinim digitalnim zbirkama (pojedinih izdavaÅ a ili agregatora).

- zbirke izdavaÅ a: [PsycARTICLES](#) (APA), [ScienceDirect](#) (Elsevier), [SpringerLink](#)...
- zbirke agregatora: [Academic Search Premier](#) (EBSCO), [Project Muse](#)...

Pretplatu za veÅ inu e-Å asopisa u Hrvatskoj plaÅ a MZOÅ , a manji broj pojedine ustanove. Pravila koriÅštenja definirana su licencnim ugovorima.

Identifikacija i lociranje psihologijskih Å asopisa

Odabrani izvori:

PSYCLINE

Lokator psihologijskih Å asopisa. Ovdje moÅ¼ete otkriti koji Å asopisi postoje za pojedino podruÅ je psihologije.

Core Journals in Psychology

Katalozi knjiÅ¼nica

Tu Å ete naÅ i uglavnom tiskane dostupne Å asopise

Katalog elektroniÅ kih Å asopisa dostupnih hrvatskoj akademskoj zajednici

PretraÅuje se po naslovu ili ISSN-u Å asopisa a u rezultatima se dobiva lista Å asopisa na koje imamo pretplatu.

Journal Citation Reports

Ovdje moÅ¼ete otkriti koji Å asopisi su popularni u svakom pojedinom znanstvenom podruÅ ju, pa tako i u podruÅ ju psihologije

Baza sadrÅ¼i podatak o *Impact factor* (raÅ una se na temelju citiranosti toga Å asopisa). Impact faktor moÅ¼e posluÅiti kao mjera popularnosti ili vidljivosti nekog Å asopisa.

HRÅ AK - hrvatski znanstveni i struÅ ni Å asopisi u otvorenom pristupu (slaba zastupljenost psihologijskih Å asopisa!)

DOAJ - Directory of Open Access Journals

Upozorenje: ne treba se ograničavati samo na časopise u digitalnom obliku (e-časopise). Vrlo vrijedni naslovi iz područja psihologije dostupni su samo u tiskanom obliku na policama u knjižnici.

Za one koji žele znati više :)

Prvi časopisi - počinju izlaziti 1665.g. :

- francuski *Journal des sçavans*
- britanski *Philosophical Transactions of the Royal Society*

danas postoji oko 24 000 recenziranih znanstvenih časopisa (procjenjuje se da se u njima godišnje objavljuje 2,5 mil. članaka).

(<http://www.ecs.soton.ac.uk/~harnad/Hypermail/Amsci/3490.html>)

Otvoreni pristup

Definicija: "Open Access (OA) is free, immediate, permanent online access to the full text of research articles for anyone, worldwide."

Dva komplementarna puta ka ostvarenju otvorenog pristupa:

(1) the "golden road" of *OA journal-publishing*, where journals provide OA to their articles (either by charging the author-institution for refereeing/publishing outgoing articles instead of charging the user-institution for accessing incoming articles, or by simply making their online edition free for all);

(2) the "green road" of OA self-archiving, where authors provide OA to their own published articles, by making their own eprints free for all.

OA self-archiving is not self-publishing; nor is it about online publishing without quality control (peer review); nor is it intended for writings for which the author wishes to be paid, such as books or magazine/newspaper articles. OA self-archiving is for peer-reviewed research, written solely for research impact rather than royalty revenue.

(<http://www.eprints.org/openaccess/>)